Р Е Ш Е Н И Е
№ 42237

гр. София, 29.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 10 състав,** в публично заседание на 01.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **6942** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 10а, ал. 4 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ).

Делото е образувано по депозирана жалба на Й. Е. Т., [дата на раждане] в [населено място], Република Т., с паспорт № U., издаден на 19.11.2021 г., гражданка на Р. Т., чрез адв. Н. Г., срещу Отказ за издаване на виза „D“ от консул в Генералното консулство на Република Б. в И., Република Т. - А. З., на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ издаден въз основа на заявление № IST26008011V, подадено на 17.03.2026 г.

В жалбата са изложени аргументи за незаконосъобразност на оспореният акт, издаден при неправилно приложение на материалния закон, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с целта на закона. Твърди се, че административния акт не съдържа ясни фактически и правни основания, с което е нарушен чл. 59, ал. 2 от АПК. На следващо място се сочи противоречие с чл. 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, гарантиращ правото на зачитане на личен и семеен живот. Моли съда да отмени административният акт.

В съдебно заседание - жалбоподателката Й. Т., редовно уведомена, не се явява и не се представлява.

Ответникът - консул в Генералното консулство на Република Б. в И., Република Т., чрез Министерство на външните работи (МВнР), редовно уведомен, не се явява, не се представлява.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител, не взема становище по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, III отделение, 10 състав, след като обсъди доводите на

страните и прецени събраните доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 17.03.2026г. Й. Е. Т., [дата на раждане] в [населено място], Република Т. е подала заявление с № IST26008011V, с което е кандидатствала за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени копия на следните документи: национален паспорт, издаден от компетентните власти в Република Т.; застрахователна полица за медицински разходи, свидетелство за съдимост, декларация по чл. 24, ал. 2 предл. последно от ДР на ЗЧРБ, договор за наем, удостоверение за банков баланс, документ от президентство на института за социално осигуряване в И., Дирекция за социално подпомагане, М., в който е посочено, че лицето с номер на разпределително досие B2200123392 е получавало пенсия за старост в размер на 17 826.63 турски лири от 01.07.2024 г., документ с № E-63878141-205.02.01-134109068 в който се съдържа информация – „в отговор на ваше заявление, Вашата пенсия за старост отпусната с номер B2200123392 е преведена на следния I. номер [банкова сметка] в С., Б.“.

По делото е приложено писмо с рег. № СГ-31-1306 от 21.04.2026 г. на ДАНС с отрицателно становище, видно от което във връзка с посоченият от жалбоподателката адрес на пребиваване в Р. Б., а именно в [населено място], [улица] посетен същият, проведена е била беседа с К. Ц., от която е било установено, че Ц. не познава Т. и предоставя разнопосочна и неточна информация за нея, поради което е изразено съмнение за формално изпълнение на изискванията по ЗЧРБ. На второ място е посочено, че основанието чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ – посочено в заявлението не съответства с декларираното от Т. при сключване на договора за наем – упражняване на трудова заетост.

На 15.06.2026г. на Й. Е. Т. е връчен постановеният, обжалван в настоящето производство, отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ от А. З. – съветник, консул в Генералното консулство на Република Б. в И., Република Т.. Като правно основание в отказа са посочени разпоредбите на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ, а в допълнителни бележки е посочено, че цялостният анализ на предоставените доказателства дава основание да се направи обосновано заключение, че не са налице конкретни основания за пребиваване, като в случая се касае за получаване на виза и статут на пребиваване при формално изпълнение на изискванията на действащата нормативна уредба.

Административен съд София-град, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима.

Подадена е от лице с правен интерес срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 от АПК. Макар отказите за издаване на виза за дългосрочно пребиваване по правило да не подлежат на съдебен контрол, в разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ законодателят е предвидил възможност за съдебно оспорване, когато се твърди засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. В случая жалбоподателят изрично поддържа, че отказът засяга неговото право на зачитане на личния живот по чл. 8 от ЕКПЧ, доколкото свободно да организира личния си живот и установяването в Република Б.. Следователно жалбата попада в приложното поле на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ и е процесуално допустима.

Оспореният отказ е съобщен е на жалбоподателя на 15.05.2026г., а жалбата е подадена на 22.05.2026 г., поради което е депозирана в законоустановения срок по чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощените длъжностни лица в Министерството на външните

работи, дипломатическите и консулските представителства на Република Б. в чужбина и органите за граничен контрол постановяват решения за издаване или отказ за издаване на визи. В случая отказът е постановен от в Генералното консулство на Република Б. в И., Република Т., оправомощено съгласно представените по делото Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи и Заповед № 6 от 13.02.2025 г. на генерален консул. Следователно административният акт е издаден от материално и териториално компетентен орган.

Независимо от това съдът намира, че отказът е незаконосъобразен поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, нарушение на установената форма и неправилно приложение на материалния закон.

Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК всеки индивидуален административен акт следва да съдържа фактическите и правните основания за неговото постановяване. Аналогично изискване се съдържа и в чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, с приета с Постановление № 198 на Министерския съвет от 2011г. (НУРИВОВР), съгласно който във формуляра за отказ следва да бъдат вписани мотивите, обосноваващи приложението на съответното законово основание. Изискването за мотивиране не представлява формалност, а гаранция за законосъобразното упражняване на административната власт. Мотивите разкриват вътрешния процес по формиране на волята на административния орган, позволяват на адресата да организира ефективно защитата си и осигуряват възможност на съда да извърши реален контрол за законосъобразност. Липсата на достатъчно конкретни мотиви винаги представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и самостоятелно основание за отмяна на административния акт.

В процесния случай в отказа са посочени правните основания по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ, без същите да бъдат изпълнени с конкретно фактическо съдържание. По отношение на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ административният орган е приел, че целта и условията на пребиваването не били обосновани, но не е изложил кои конкретни факти са обусловили този извод. Не е анализирано нито едно от представените към заявлението доказателства, нито е посочено защо същите не установяват декларираната цел на пребиваването. По делото безспорно се установява, че към заявлението са представени всички изискуеми документи – валиден национален паспорт, медицинска застраховка, свидетелство за съдимост, доказателства за адрес – договор за наем и нотариално заверена декларация на наемодателя, че предоставя на жалбоподателя за пребиваване недвижимият имот посочен в договора за наем и дава изричното си съгласие да бъде регистриран на този адрес по време на пребиваването му в Р. Б., удостоверение за банкови средства и останалите документи, предвидени в закона и подзаконовата нормативна уредба. Съществено е обстоятелството, че преди подаване на заявлението жалбоподателят е прехвърлил отпуснатата си пенсия за старост. Въпреки, че това обстоятелство само по себе си да не обвързва консулския орган с издаването на виза, то представлява съществено доказателство относно реалността на заявената цел на пребиваването и при тези данни административният орган е следвало да изложи убедителни съображения защо приема обратното, каквито в случая напълно липсват.

На следващо място, настоящият състав следва да посочи, че обжалваният отказ е немотивиран, въпреки че ТР №16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС допуска възможност фактическите основания за издаване на акта да са изложени и в други подготвителни документи по издаването му, но това не е направено в настоящият случай. Представеното становище от ДАНС не съставляват такъв „друг“ документ по смисъла, вложен в решението, който да може да замести мотивите към отказа. В писмото на ТДНС – С. е посочено и установено разминаване, а именно между посоченото основание в заявлението - чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ, не съответства с декларираното от

жалбоподателя при сключване на договора за наем – упражняване на трудова заетост. Съдът констатира, че в представеният договор за наем от 24.02.2026г. сключен между К. И. Ц. и Й. Е. Т. в нито един от чл. от 1 до 10 вкл. и в допълнителните разпоредби не е декларирано упражняване на трудова заетост при сключване на договора.

Неоснователно е приложено и основанието по чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ. Единственото фактическо обстоятелство, на което се позовава административният орган, е твърдяното формално изпълнение на изискванията на действащата нормативна уредба. Само по себе си формалното изпълнение не обосновава извод, че е представен документ с невярно съдържание или че заявителят е декларирал неверни данни. По делото липсват каквито и да било доказателства, че някои от документите е неистински, че е подправен или че съдържа неверни данни. В случай, че административния орган приема някой от документите са неистински или подправени следва да бъдат посочени кои са те и да бъде назначена графическа експертиза, но в процесният случай това не е направено. Ако е констатирал неверни данни следва да посочи кои са те и да обоснове и докаже въз основа на какви доказателства приема същите за неверни. При констатиране пък в хода на производството по ЗЧРБ за издаване на виза, ако бъдат установени нередности по документите е следвало да укаже на заявителя да ги отстрани в определен срок, след което да постанови своя административен акт, което също не е било направено. Изводът на административния орган почива единствено на предположение за формално изпълнение, което не може да замести доказването на релевантните факти. Предположения, които не почиват на установени по делото факти и излизат извън компетентността на консулския орган при преценката по визовото производство. По делото не се установяват и наличие на други данни, които да поставят под съмнение достоверността на представените документи.

При това положение съдът приема, че административният орган не е изпълнил доказателствената тежест по чл. 170, ал. 1 от АПК да установи наличието на фактическите предпоставки за приложение на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ. Изложените в отказа мотиви не представляват анализ на конкретните факти по случая, а съдържат единствено декларативно възпроизвеждане на законовите основания. Липсва обсъждане на събраните доказателства, липсва съпоставка между тях и приложимите материалноправни норми, както и ясно изложение защо административният орган приема, че предпоставките на закона са осъществени. Подобен подход препятства осъществяването на ефективен съдебен контрол и води до незаконосъобразност на административния акт.

По тези съображения съдът намира, че оспореният отказ следва да бъде отменен като постановен при нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, в противоречие с материалноправните разпоредби на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ и при неизяснена фактическа обстановка. Предвид естеството на административния акт съдът не разполага с правомощие да разреши спора по същество, чрез постановяване на акт, заместващ волята на административния орган. Поради това и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК административната преписка следва да бъде върната на компетентния орган за ново произнасяне, при съобразяване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на разноски, такива не се претендират, поради което съдът не следва да се произнася.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 10-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Й. Е. Т., [дата на раждане] в [населено място], Република Т., Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, издаден от А. З., консул в Генералното консулство на Република Б. в И., Република Т., с който на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от Закон за чужденците в Република Б. е отказано издаване на виза за дългосрочно пребиваване, вид „D“ по заявление № IST26008011V подадено на 17.03.2026 г.
ВРЪЩА делото като преписка на административния орган за ново разглеждане на заявление за издаване на виза, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република Б..